

Česká školní inspekce
Liberecký inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Světlá pod Ještědem, okres Liberec

Světlá pod Ještědem 15, 463 43 Český Dub

Identifikátor školy: 650 025 288

Termín konání inspekce: 2. – 4. březen 2005

Čj.:	h4-1157/05-5181
Signatura:	kh4zy138

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Světlá pod Ještědem, okres Liberec je příspěvkovou organizací obce Světlá pod Ještědem, Hodky 48, 463 43 Český Dub.

Organizace sdružuje základní školu s prvním stupněm, mateřskou školu, školní družinu, školní jídelnu mateřské školy a školní jídelnu základní školy. Mateřská škola se školní jídelnou mateřské školy sídlí na odloučeném pracovišti v Doleních Pasekách čp. 53, školní jídelna základní školy ve Světlé pod Ještědem čp. 50.

V době inspekce se ve škole vzdělávalo 28 žáků ve dvou třídách. I. třídu navštěvují žáci prvního a druhého ročníku, II. třídu žáci třetího, čtvrtého a pátého ročníku. Škola je spádovou oblastí pro žáky ze Světlé pod Ještědem, Hodek, Rozstání, Vesce, Hořeních a Doleních Pasek a Jiříčkova.

Výuka probíhá podle vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2 včetně Úprav a doplňků čj. 25 018/98-22.

Školní družina (dále jen ŠD) má jedno oddělení s 28 zapsanými žáky, provoz je od 7:00 do 15:00 hodin. Zařízení mohou navštěvovat žáci prvního až pátého ročníku.

Od 1. ledna 2003 byla sloučena Mateřská škola Český Dub, Dolení Paseky (dále jen MŠ) se Základní školou Světlá pod Ještědem do jednoho právního subjektu. V MŠ je zapsáno 25 dětí. V budově je školní jídelna, která zajišťuje stravování dětem a zaměstnancům mateřské školy.

Školní vzdělávací program je zpracován podle první verze Rámcového programu pro předškolní vzdělávání čj. 14 132/01-22.

Provoz MŠ je od 6:30 do 16:00 hodin.

PŘEDMĚT INSPEKCE

- ❖ Personální podmínky vzdělávání v celé škole.
- ❖ Materiálně-technické podmínky vzdělávání v celé škole.
- ❖ Průběh a výsledky vzdělávání v předmětech český jazyk, matematika, přírodověda, prvouka, praktické činnosti.
- ❖ Personální podmínky zájmového vzdělávání.
- ❖ Materiálně-technické podmínky zájmového vzdělávání.
- ❖ Průběh a výsledky zájmového vzdělávání.
- ❖ Personální podmínky předškolního vzdělávání.
- ❖ Materiálně-technické podmínky předškolního vzdělávání.
- ❖ Průběh a výsledky předškolního vzdělávání.

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ V ZÁKLADNÍ ŠKOLE

Výuku v základní škole zajišťuje celkem pět vyučujících, ředitelka školy na plný úvazek, zbývající čtyři učitelky na částečný úvazek. Odborně kvalifikovaná je učitelka I. třídy a vyučující s celkovým úvazkem dvou hodin tělesné výchovy týdně, obě jsou již v důchodovém věku. Ředitelka školy a vyučující anglického jazyka získaly vysokoškolské vzdělání studiem v akreditovaném magisterském studijním programu v oblasti pedagogických věd zaměřených na přípravu učitelů všeobecně vzdělávacích předmětů druhého stupně. Jedna vyučující má

střední vzdělání z oblasti pedagogických věd s maturitní zkouškou, ve škole působí ještě jako vychovatelka v družině. Chybějící odborná kvalifikace neovlivnila negativně průběh a výsledky vzdělávání v inspekci sledovaných předmětech. Při stanovení úvazků preferuje ředitelka školy zkušenost vyučujících i jejich vztah k vyučovaným předmětům.

Chod základní školy zajišťuje organizačně s náležitým přehledem ředitelka školy, v době její nepřítomnosti částečně učitelka I. třídy a vedoucí školního stravování. Pro odloučené pracoviště (MŠ a školní jídelna MŠ) jmenovala ředitelka písemně vedoucí odloučeného pracoviště a převedla na ni některé pravomoci a odpovědnosti. Systém řízení spočívající v každodenních osobních kontaktech s pracovníky základní školy poskytuje bezodkladná řešení vzniklých situací a příznivě posiluje vnitřní klima zařízení. Značná vzdálenost základní a mateřské školy i dočasně zhoršené mezilidské vztahy neumožňují ředitelce realizovat takový rozsah spolupráce, jaký si s nástupem do funkce předsevzala. Přenos informací mezi zařízeními probíhá telefonicky i osobně. Poradním orgánem ředitelky je pedagogická rada, metodické orgány nebyly vzhledem k velikosti školy ustanoveny, záležitosti projednávají vyučující operativně mezi sebou.

Činnost školy vychází z ročního plánu školy a družiny. Dílčí plnění koncepčních záměrů zařízení a analýzu předchozího ročního plánu popisuje výroční zpráva za uplynulý školní rok. Plán kontrolní činnosti obsahuje stále úkoly a je rozpracován po měsících, hospitační a kontrolní činnost ředitelky školy v základní škole je občasná, provoz je monitorován denně.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků se řídí zaměřením a potřebami školy, získané poznatky a zkušenosti si vyučující okamžitě sdělují. Zájem o doplňující vzdělávání ředitelka školy plně podporuje.

Pravidla odměňování i kritéria pro přiznání osobních příplatků jsou všem známa a jsou nastavena tak, aby pozitivně ovlivňovala kvalitu výuky. Personální podmínky umožňují škole efektivní realizaci zvoleného vzdělávacího programu.

Personální podmínky vzdělávání byly hodnoceny jako velmi dobré.

MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ V ZÁKLADNÍ ŠKOLE

Škola se nachází v centru obce mimo průjezdní komunikaci. Budova je jednopatrová, prostorově účelně řešená. V přízemí jsou šatny, tělocvična, ředitelna a kabinet jedné vyučující. Škola má vlastní zahradu, pro venkovní sporty byl zpracován projekt víceúčelového hřiště s jehož realizací vedení školy počítá.

Třídy včetně družiny se nacházejí v prvním patře. Učebny prostorově vyhovují počtu vzdělávaných žáků. V době inspekce byly vkusně vyzdobeny žakovskými výtvarnými pracemi a pomůckami. Třídy jsou kromě pracovních míst a základního školního nábytku vybaveny koberci a matracemi pro relaxaci žáků. Celkové prostředí školy bylo čisté, upravené, podnětné a pro žáky i učitele bezpečné.

Škola disponuje množstvím funkčních a účelných pomůcek, audiovizuální technikou a výpočetní technikou umístěnou ve II. třídě (tři osobní žakovské počítače z akce INDOŠ). Učebnice a pracovní sešity tvoří ucelené řady a jsou dle potřeby obměňovány. Žakovská knihovna umístěná v družině poskytuje žákům kvalitní zdroje pro vyhledávání informací (fond populárně-vědecké literatury, encyklopedie). Kromě této literatury si žáci mohou vypůjčit i beletrii.

Vylepšování materiálně-technických podmínek školy se pravidelně řeší ve spolupráci se zřizovatelem, pro nákup pomůcek se určují priority, učebnice jsou vybírány s ohledem na soulad obsahu se vzdělávacími cíli základního vzdělávání.

Materiálně-technické podmínky podporují optimálně názornost výuky i úspěšnou realizaci vzdělávacího programu.

Materiálně-technické podmínky vzdělávání byly na velmi dobré úrovni.

PRŮBĚH A VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ V ZÁKLADNÍ ŠKOLE

Vzdělávací programy

Školou realizovaný vzdělávací program Základní škola je v souladu s rozhodnutím o zařazení do sítě škol. Škola se řídí schválenými učebními dokumenty. Sledovaná výuka ve všech třídách a ročnících probíhala v souladu s platnými učebními dokumenty. Porovnání učebních plánů s rozvrhem hodin a reálnou výukou prokázalo jejich shodu. Kontrolovaná povinná dokumentace je vedena přehledně a ve sledovaných předmětech průkazně zachycuje průběh a výsledky vzdělávání. Ředitelka školy průběžně provádí kontrolu plnění učebních osnov, spoléhá i na osobní odpovědnost učitelů za jejich kvalitní plnění. Kontrola naplňování učebních osnov je účinná, opatření k nápravě nemusela být přijata.

Rozvrh hodin respektuje zásady psychohygieny, výjimkou je výuka anglického jazyka. Důvodem kumulace výuky cizího jazyka do dvouhodinového odpoledního bloku a zařazení třetí hodiny předmětu na pátou hodinu v pátek je dojíždění učitelky angličtiny z jiné základní školy. Vnitřní řád školy informuje o režimových záležitostech, práva a povinnosti žáků jsou v rovnováze. Řád je doplněn o část týkající se povinností učitelů, vymezuje i rodičovská práva. Znění je zveřejněno ve vstupním vestibulu. Funkce výchovného poradce není ve škole ustanovena, úkoly spojené s péčí o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, přihlášky na víceletá gymnázia i přechod žáků do 6. ročníků zajišťuje ředitelka školy. Zpracovala kvalitní individuální vzdělávací program pro jednoho integrovaného žáka, s nímž podle pokynů pedagogicko-psychologické poradny čtyřikrát týdně individuálně pracuje. Prevencí sociálněpatologických jevů se zabývají všechny pedagožky během neformálních rozhovorů a besed se žáky, zájmem o trávení jejich volného času, přípravou mimoškolních akcí, nácvikem komunikačních dovedností a modelových situací. Přijímaná opatření i přátelské rodinné prostředí školy eliminuje vznik nebezpečných jevů.

Informační systém vůči žákům a jejich rodičům je funkční. Třídní schůzky se konají dvakrát do roka, rodiče jsou průběžně informováni o prospěchu a chování prostřednictvím notýsků a žákovských knížek. Rodiče využívají i možnost k individuální návštěvě školy, či konzultaci po telefonu.

Průběh a výsledky vzdělávání v českém jazyce, přírodovědě a prvouce na prvním stupni

Stanovené výukové cíle sledovaných hodin odpovídaly požadavkům vzdělávacího programu, byly voleny přiměřeně aktuálnímu stavu jednotlivých ročníků ve třídě a zohledňovaly individuální vzdělávací potřeby žáků. Probírané učivo obsahově navazovalo na předcházející témata. Při plánování výuky učitelky vycházely z časově tematických plánů zpracovaných v souladu s platnými učebními dokumenty. Stanovené vzdělávací cíle jednotlivých hodin byly reálně dosažitelné, učitelky fundovaně aplikovaly didaktické zásady.

Výuka českého jazyka probíhala v esteticky upravených a podnětných kmenových učebnách s množstvím různorodých pomůcek a materiálů vztahujících se k hospitovaným předmětům. Přírodovědu a prvouku odučila učitelka ve školní družině. Při výuce byly účelně a efektivně použity názorné pomůcky, namnožené texty, obrázky, populárně-naučné publikace, encyklopedie, normativní příručky, z didaktické techniky pak počítače s výukovými programy pro upevnění tvaroslovného a pravopisného učiva.

Řízení výuky několika ročníků v jedné třídě bylo natolik zorganizované, že nedocházelo ke zbytečným prostojeům a činnosti na sebe plynule navazovaly. Pro žáky s rychlejším pracovním tempem připravovala pravidelně učitelka II. třídy diferencované rozšiřující úkoly a doplňkové činnosti, které bylo možno zpracovávat buď v lavici, anebo na relaxačním koberci. Správnost řešení si žáci ověřovali v Pravidlech českého pravopisu nebo Slovníku spisovné češtiny. Alternativou bylo opakování a prohlubování učiva pomocí výukových počítačových programů. Tempo výuky přizpůsobily učitelky věku a individuálním schopnostem žáků, možnost aktivní relaxace a odreagování se od náročnějších výukových činností byly běžně poskytovány žákům II. třídy, výjimečně žákům I. třídy.

Frontální vyučování spočívalo ve střídání samostatné práce s přímou prací. Způsob výuky vedl žáky k okamžitému soustředění se na úkol. Učitelky je pravidelně upozorňovaly na důslednou sebekontrolu. Možnost vyhledat si informaci z dostupných nadstavbových informačních zdrojů posilovala sebedůvěru žáků a poskytovala jim bezprostřední zpětnou vazbu.

Úvodní a průběžná motivace ovlivnily kladně aktivitu žáků ve výuce. Chybu jako jev běžný v procesu učení posuzovaly všechny vyučující ve II. třídě. Obava z chybování žáků I. třídy vyústila do podrobných instrukcí a poskytnutí omezeného prostoru pro vlastní žakovské objevování, hledání alternativních postupů a spontánní aktivitu. Vazbou probíraného učiva na praxi a využitím zkušeností poskytly učitelky žákům dostatečný prostor pro vyjádření vlastního názoru, zintenzivnily jejich spoluúčast ve výuce.

Klima tříd i vzájemné vztahy v rovině žák-žák a žák-učitel byly založeny na akceptování společně utvářených a vyvozovaných pravidlech. Přirozená kázeň byla samozřejmostí.

Klasifikace žáků byla četná, ve sledované výuce vždy náležitě zdůvodněná. Znamky zaznamenávaly učitelky pravidelně. V hospitovaných hodinách převažovalo průběžné hodnocení, učitelky žáky také často chválily. Způsoby vzájemného hodnocení žáků nebo formy sebehodnocení nebyly v hodinách uplatněny.

Průběh a výsledky vzdělávání v českém jazyce, prvouce a přírodovědě byly velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání v matematice a praktických činnostech na prvním stupni

Výuka probíhá ve dvou třídách se dvěma a více ročníky. Všechny hodiny byly velmi dobře připravené, vyučující stanovily cíle přiměřeně k aktuálnímu stavu tříd (diferencovaně podle ročníků v jedné třídě) při respektování individuálních potřeb žáků. Probírané učivo navazovalo ve všech sledovaných hodinách na předcházející témata.

Obě třídy byly vybaveny vhodným nábytkem, nástěnné tabule s učivem z matematiky a českého jazyka byly uspořádány podnětně vzhledem k cílům výuky i činnostem. Učebnice a další pomůcky byly dostatečně a účelně využívány, ve sledovaných hodinách 3. až 5. ročníků se využívaly také počítače s příslušnými programy k jednotlivým tématům především v matematice.

Hodiny byly vedeny diferencovaným způsobem s ohledem na třídu s více ročníky, vyučující velmi dobře organizovaly prolínání činností. Vnitřní členění hodin bylo rovnoměrné s jednou výjimkou v 1. a 2. ročníku, kdy v jedné hodině byla přemíra času věnována na přímou práci učitelky s první třídou a druhé oddělení muselo pracovat samostatně více jak 25 minut. Žáci jednotlivých ročníků měli předem připravené zadání úkolů na tabuli, ke kterým dostali podrobné instrukce od vyučujících k samostatné či skupinové práci. Učitelky se střídavě věnovaly jednotlivým ročníkům, vedly žáky k aktivní činnosti, k řešení problémů vlastními postupy, odůvodňovaly jevy společně s žáky, pracovaly s chybou, eventuálně daly žákům možnost individuálně procvičovat matematiku pomocí počítačových programů.

V praktických činnostech měli žáci 1. až 5. ročníku zadané shodné téma, ale vyučující pracovala se žáky diferencovaně, rozdílným přístupem vzhledem k možnostem, dovednostem a věkovým zvláštnostem, dobře dokázala využít spolupráce žáků navzájem i pomoc a radu starších spolužáků. Dobrou motivací byl podpořen zájem žáků o výuku, teoretické znalosti a své zkušenosti měli žáci možnost uplatnit v praxi. V některých hodinách nižších ročníků učitelka vystupovala převážně dominantním způsobem, činnost žáků příliš řídila, takže dostali menší prostor k samostatnosti.

Dodržování stanovených pravidel komunikace mezi učitelkami a žáky i mezi žáky navzájem zkvalitňovalo mezilidské vztahy. Především starší žáci dostali prostor k vyjadřování vlastních názorů a k diskuzi, což podpořilo jejich osobnostní a sociální rozvoj a upevňovalo jejich sebedůvěru a zároveň je vychovávalo k toleranci a respektování druhých.

Hodnocení žáků učitelkami se nejčastěji uplatňovalo v průběhu hodin, velmi často vyučující využívaly pochvalu, oceňovaly pokrok, odměňovaly za práci a hodnotily žáky adresně s ohledem na jejich individuální schopnosti. Průběžné známkování v žákovských knížkách z jednotlivých předmětů bylo doplněno slovním komentářem vyučujících. Vzájemné hodnocení ani sebehodnocení žáků ve sledovaných hodinách nebylo zaznamenáno.

Průběh a výsledky vzdělávání v matematice a v praktických činnostech byly velmi dobré.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Výsledky vzdělávání jsou ve škole ověřovány průběžně formou ústního a písemného zkoušení, kontrolními pracemi a testy. Hodnocení chování i prospěchu probíhá pravidelně na jednáních pedagogické rady.

Analýzu výsledků vzdělávání škola písemně neprovádí a jiné speciální evaluační nástroje nepoužívá.

Zpětnou vazbou pro školu jsou nepravidelné informace o prospěchu žáků na 2. stupni základních škol, kam po ukončení 5. ročníku přecházejí, dále pak výsledky žáků v soutěžích a veřejných vystoupeních.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání

Průběh a výsledky vzdělávání byly hodnoceny celkově jako velmi dobré.

PRŮBĚH A VÝSLEDKY ZÁJMOVÉHO VZDĚLÁVÁNÍ VE ŠKOLNÍ DRUŽINĚ

Personální podmínky zájmového vzdělávání

V ŠD pracuje jedna odborně kvalifikovaná vychovatelka na částečný úvazek. V činnosti využívá maximálně svých vědomostí, dovedností a znalostí, průběžně se vzdělává v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků.

Vychovatelka zpracovala „Řád školní družiny“, „Desatero pro prvňáčky“, „Desatero pro rodiče“. Obsah dokumentů je veřejně přístupný rodičům i žákům na nástěnce v družině.

Rozsah provozní doby odpovídá potřebám rodičů žáků i možnostem školy.

Školou nastavený systém hodnocení pracovníků ovlivňuje kladně profesní růst vychovatelky.

Personální podmínky zájmového vzdělávání byly velmi dobré.

Materiálně-technické podmínky zájmového vzdělávání

Prostorové podmínky školní družiny odpovídají potřebám docházejících žáků. Program ŠD se realizuje ve dvou propojených místnostech budovy školy. Jedna je upravená jako učebna se stolkou a židlemi, kde obvykle probíhá také výuka, nebo se žáci připravují na vyučování dalšího dne. Sousední připojená místnost je upravená jako herna, je vybavená množstvím stavebnic, hraček, herních pomůcek, knih, kazet a audiovizuální technikou. V odpoledních hodinách se využívají také přilehlé prostory v okolí školy ke sportovním či odpočinkovým činnostem. Materiálně-technické zázemí ŠD je účelně využíváno všemi žáky školy při spontánních i řízených aktivitách a umožňuje naplňování plánu činnosti ŠD.

Materiálně-technické podmínky zájmového vzdělávání byly velmi dobré.

Průběh a výsledky zájmového vzdělávání

Činnost ŠD neformálně navazuje na činnost školy a poskytuje žákům zájmové vzdělávání. Časový rozvrh a jeho plnění odpovídá plánu. Dokumentace je vedena průkazně.

Program je stanoven konkrétně, je rovnoměrně rozvržen do celého týdne s vyváženým střídáním sportovních, herních, odpočinkových i výukových činností a dodržováním zásad psychohygieny. Méně vhodné je skloubení samostatných aktivit mladších žáků ve školní družině s paralelně probíhající výukou pracovních činností a výtvarné výchovy starších žáků.

Ve spolupráci se školou a rodiči se v rámci činnosti ŠD žákům nabízí množství zájmových aktivit a zájmového vzdělávání a děti jsou tak vychovávány k organizaci vlastního volného času. V průběhu těchto činností dochází ke vzájemné komunikaci žáků a komunikaci s dospělými, což má pozitivní vliv na rozvoj osobnosti jednotlivců, posilování sebeúcty, vzájemné respektování, toleranci a další sociální návyky, které si pak děti přenášejí i do osobního života. To zároveň funguje jako prevence sociálněpatologických jevů.

Žáci družiny se aktivně zapojují do života v obci účastí při sportovních a společenských událostech.

Průběh a výsledky zájmového vzdělávání byly hodnoceny jako velmi dobré.

Hodnocení průběhu a výsledků zájmového vzdělávání

Průběh a výsledky zájmového vzdělávání byly celkově hodnoceny jako velmi dobré.

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ V MATEŘSKÉ ŠKOLE

V MŠ pracují dvě kvalifikované učitelky s dlouholetou pedagogickou praxí (29 a 19 let) na plný pracovní úvazek. Od 1. ledna 2003 jmenovala ředitelka školy, která nemá kvalifikaci pro učitele mateřské školy, vedoucí učitelku odloučeného pracoviště (jež zde do doby jmenování působila ve funkci ředitelky) pro úsek mateřské školy s písemně stanovenou náplní práce a příslušnými kompetencemi. K zajištění těchto povinností snížila ředitelka vedoucí učitelce rozsah přímé práce u dětí na úroveň ředitelky a finanční ohodnocení ponechala v původní výši.

Odpovědnost za kvalitu pedagogické práce je převedena na vedoucí učitelku. Vzhledem k velikosti školy a každodennímu kontaktu s druhou učitelkou má o práci přehled. Výchovné záležitosti, organizační i aktuálně vzniklé situace jsou projednávány a řešeny průběžně, vždy s ohledem na specifické potřeby dětí. Společná jednání pedagogické rady s pedagogy základní školy nejsou zavedena. Poslední záznam z pedagogické rady v MŠ je z 13. března 2003. Současné interpersonální vztahy nejsou podle sdělení obou stran dobré, kontakty se pohybují

převážně v rovině předávání nejnutnějších pokynů. Tento stav se nepromítá do práce s dětmi, ale již nyní je patrný pokles v kvalitě vedení pracovníků i dokumentace školy.

Obě učitelky MŠ navštěvují v posledním období vzdělávací akce sporadicky, přestože v minulých letech tomu bylo naopak. Specifické podmínky MŠ četnost vzdělávání limitují (dojíždění do center vzdělávání, nutnost zastupování). V mateřské škole není vypracován konkrétní harmonogram dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, který by odpovídal výrazným změnám v systému předškolní výchovy, vyplýval z potřeb školy a tuto oblast řešil i organizačně.

Personální podmínky umožňují realizovat vzdělávací program školy, vzhledem ke zjištěným skutečnostem však mají pouze dobrou úroveň.

MATERIÁLNĚ – TECHNICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ V MATEŘSKÉ ŠKOLE

Starší patrová budova mateřské školy je prostorná, světlá, umístěná v klidném prostředí. Budova i vnitřní vybavení vyžadují opravy, neesteticky působí kapající radiátory ústředního topení. Nábytek je starší, avšak funkční. Dětské stoly a židle jsou jednotné velikosti a nezohledňují různý vzrůst dětí. Všechny místnosti jsou účelově vybavené, většinou zateplené koberci, mají přiměřenou výzdobou. Dětem dobře slouží pěkně upravená stálá ložnice. K jídlu přecházejí děti do jídelny v přízemí, tyto přechody nepůsobily v denním programu rušivě.

Pro spontánní činnosti je škola vybavena množstvím volně přístupných hraček, variabilních stavebnic i doplňkového materiálu. Herní koutky s námětovými hrami, molitanové relaxační soupravy a stavebnice podporují dětskou fantazii. Během dne využívala učitelka klavír, k dispozici jsou také dětské rytmické nástroje. Děti mohou využívat počítač s dětskými programy. Bohatá je zásoba videokazet.

Učitelská knihovna obsahuje didaktický a metodický materiál, příručky k řízení MŠ i novému pojetí předškolního vzdělávání. Dětských pohádkových publikací je dostatek, využívány jsou také časopisy a pracovní listy.

Zařízená školní zahrada s členitým terénem poskytuje dětem dostatek příležitostí k pohybu i relaxaci. O její údržbu se stará zřizovatel. Prostory školy jsou mimo provoz využívány pro cvičení žen.

Vedoucí učitelka zpracovává pravidelně plán opatření ke zlepšení stavu v oblasti materiálně-technických podmínek, ze kterého vyplývá potřeba zásadních a finančně náročných oprav. Ředitelka školy tuto situaci projednává se zřizovatelem, který stanovuje priority s ohledem na zajištění provozu ve dvou budovách.

Podnětné vybavení pomůckami a vhodné zařízení herny pozitivně ovlivňují rozvoj dětí. Některé závady snižují kvalitu materiálně-technických podmínek. Celková úroveň je průměrná.

PRŮBĚH A VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ V MATEŘSKÉ ŠKOLE

Vzdělávací program

Školní vzdělávací program, jehož hlavním cílem je směřovat činnosti dětí co nejvíce k praktickému životu, je zpracován podle vnitřního členění „Rámcového programu pro předškolní vzdělávání“. Je vymezena část vzdělávacího obsahu děleného do čtyř témat za měsíc, stanoveny průběžné cíle v pěti oblastech a doplněny podrobnými sborníky námětů.

Zásady jsou uvedeny v materiálu „Plánování v mateřské škole Dolení Paseky“. Školní plán je ve stadiu ověřování, autoevaluace školy a hodnocení výsledků vzdělávání jednotlivých dětí není ještě zpracováno.

Povinná dokumentace je vedena s nedostatky (zakládání evidenčních listů, zastaralé a neúplné informace v rozhodnutí o přijetí dětí do mateřské školy, neaktualizovaný školní řád podle nových předpisů). Záznamy v přehledu výchovné práce průkazně zachycují průběh vzdělávání a návaznost konkrétních činností.

Přestože není zpracován funkční systém kontroly a evaluace, neovlivňuje prozatím tento fakt průběh a úspěšnou realizaci vzdělávání v kontextu se zvoleným vzdělávacím záměrem školy.

Organizace provozu je promyšlená, zohledňuje podmínky školy a řeší přechodové části se zřetelem na potřebu seberealizace dětí a možnost dokončovat zvolené aktivity. Všechny činnosti plynou nenásilně, děti se v časovém schématu dne výborně orientují.

Rodiče jsou informováni o dění ve škole osobně i zprávami na nástěnkách. Dříve vydávaný školní časopis byl výborným prostředníkem mezi školou a rodinou. Stálý zájem o umístění dětí ve škole dokládá potřebnost a dobré jméno MŠ.

Vzdělávací program je v souladu s obecnými zásadami a cíli předškolního vzdělávání.

Průběh a výsledky vzdělávání v mateřské škole

Hospitováno bylo v průběhu dvou dnů u jedné pedagogické pracovnice.

Spontánní a řízené činnosti

Pro volné hry mají děti výborné prostorové podmínky. Podnětné vybavení herních koutků, množství hraček a pomůcek děti stimuluje k činnostem. Při nich se přirozeně učily experimentováním, manipulací, zkoumaly vlastnosti materiálů. Měly příležitost zažívat první sociální kontakty a dětská přátelství. Při hrách se děti projevovaly samostatně, starší si již uměly vybrat kamaráda a zvolené hry dokončit. Byly k sobě ohleduplné, pomáhaly si. Návštěvu dokázaly přijmout s přirozenou dávkou zvědavosti, byly komunikativní. Faktorem určujícím toto otevřené a pozitivní klima byla osobnost učitelky. Její jednání předurčovalo smysluplnost činností, přístup k jednotlivým dětem zohledňoval jejich schopnosti a momentální rozpoložení. Vzájemné kontakty byly oboustranně založeny na důvěře. Děti se mohly svobodně rozhodovat, měly také patřičnou míru odpovědnosti například při výběru a sklizení hraček.

Řízené činnosti byly realizovány průběžně, skupinově i frontálně. Zvolené formy odpovídaly vzdělávacímu cíli. Při navlékání korálků děti procvičovaly trpělivost, koordinaci rukou a zraku, vymalovávání pracovních listů tematicky souviselo s právě prožitým karnevalem. Vyhledáváním barev si děti upevňovaly znalosti, učily se orientaci. Zajímavou formou soutěže se získáváním bodů děti poznávaly a používaly složitější slovní tvary, byly vedeny k přemýšlení a vyhledávání vhodných odpovědí. Veškeré činnosti byly motivovány s citem, děti je prožívaly přirozeně, vždy měly potřebný čas na dokončení zvolené aktivity. Náročnost úkolů odpovídala schopnostem dětí, učitelka je při neúspěchu motivovala k vhodnějším činnostem tak, aby každé dítě mohlo být úspěšné. V problémových chvílích byla vždy dětem k dispozici. V průběhu dopoledne zařazovala individuální řečové chvilky, procvičovala s dětmi správnou výslovnost.

Řízené pohybové aktivity byly zařazovány v průběhu dne, děti se na ně zjevně těšily. S radostí se řadily podle čáry a samostatně prováděly základní cvičení za doprovodu klavíru. Vytvářely dvojice, měnily postoje, řešily i složité pokyny. Cvičení nemělo jen zdravotní charakter. Bylo integrovaným celkem s prvky koordinace, sociálních kontaktů, získávání nových schopností a dovedností, bylo propojeno příběhem a hudbou.

Vzájemný kontakt učitelka-dítě dokumentoval výrazně podporující pedagogický styl. Učitelka vystupovala taktně, mírně, avšak důsledně vyžadovala splnění dohodnutých pravidel. Tento zažitý řád, dětmi přirozeně akceptovaný, navozoval v průběhu dne atmosféru klidu, splněných očekávání a vzájemné důvěry. Děti využívaly svých znalostí a zážitků z pobytu venku při vzájemných rozhovorech i při řízených činnostech.

Spontánní i řízené činnosti měly vynikající úroveň.

Průběhové výsledky vzdělávací činnosti

Pohybovému rozvoji včetně jemné motoriky je věnována vysoká péče. Důsledným vedením jsou děti v sebeobslužných dovednostech samostatné. Svým příkladem pěstuje učitelka u dětí povědomí o mezilidských a morálních hodnotách. U starších dětí byly patrné projevy autonomního chování, schopnost spolupráce i odpovědnosti. Kognitivní myšlení je záměrně podporováno, děti jsou stimulovány k řešení různých situací a reálných problémů. Fantazie dětí se projevila v námětových hrách.

Průběh a výsledky vzdělávání byly vynikající.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina vydaná na základě rozhodnutí Zastupitelstva obce Světlá pod Ještědem čj. 509/02 ze dne 25. září 2002 s účinností od 1. ledna 2003
2. Změna rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 33 591/2002-21 ze dne 31. ledna 2003 s účinností od 1. ledna 2003
3. „Učební plán pro školní rok 2004/2005“
4. „Rozvrh vyučovacích hodin pro školní rok 2004/2004“
5. Třídní knihy I. a II. třídy všech vyučovaných ročníků ve školním roce 2004/2005
6. Třídní výkazy a katalogové listy žáků všech tříd a ročníků na prvním stupni ZŠ ve školním roce 2004/2005
7. „Plán práce školy pro školní rok 2004/2005“
8. Zápisy z jednání pedagogické rady, školní rok 2004/2005
9. „Školní řád“ pro školní rok 2004/2005
10. „Provozní řád školy“ ze dne 6. ledna 2003
11. „Plán kontrolní činnosti“ ze dne 27. srpna 2004
12. „Personální zabezpečení provozu základní školy“ ze dne 30. září 2004
13. „Minimální preventivní program“, nedatováno
14. Časově tematické plány sledovaných předmětů ve školním roce 2004/2005
15. Plán práce školní družiny pro školní rok 2004/2005
16. Zpráva o činnosti školy za školní rok 2003/2004 (výroční zpráva) ze dne 13. září 2004
17. „Třídní kniha ŠD“ ve školním roce 2004/2005
18. „Zápisní lístky žáků do ŠD“ ve školním roce 2004/2005
19. Plán práce školní družiny pro školní rok 2004/2005
20. „Řád školní družiny“ pro školní rok 2004/2005
21. „Zpráva o činnosti školy za školní rok 2003/2004“ (MŠ) ze dne 30. června 2004
22. Osobní spisy všech pedagogických pracovníků školy ve školním roce 2004/2005

23. Evidenční listy dětí aktuálně přijatých do mateřské školy
24. Přehled výchovné práce pro školní rok 2004/2005
25. Evidence docházky dětí do mateřské školy ve školním roce 2004/2005
26. Přihlášky a rozhodnutí o přijetí dětí docházejících ve školním roce 2004/2005
27. Školní vzdělávací plán pro školní rok 2004/2005
28. Záznamy z jednání pedagogické rady
29. „Jmenování do funkce vedoucí učitelky odloučeného pracoviště“ k 1. 1. 2003, čj. 1/2003
30. „Náplň práce vedoucí učitelky odloučeného pracoviště“ čj. 2/2003
31. „Provozní řád“ ze dne 14. května 2003
32. „Rozpis pracovní doby zaměstnanců mateřské školy“ platný pro školní rok 2004/2005

ZÁVĚR

Personální podmínky v základní škole umožňují kvalitní realizaci zvoleného vzdělávacího programu Základní škola. Výuka zajištěná učitelkou bez odborné kvalifikace byla věcně správná, organizačně a metodicky perfektně zvládnutá.

Materiálně-technické podmínky školy i plánování jejich rozvoje kladně ovlivňují vzdělávání a dovolují plně realizovat vzdělávací program bez sebemenšího omezení.

Zvládnutá organizace výuky několika oddělení, činnostní a praktický charakter výuky a uplatnění adekvátních metod motivovalo žáky k učební aktivitě, tvůrčím činnostem, objevování a nalézání vhodných způsobů řešení zadávaných úkolů. Tento charakter výuky pomáhal žákům utvářet si a postupně rozvíjet klíčové kompetence, zejména kompetenci k řešení problémů a kompetenci k učení. Klima školy i jednotlivých tříd, stanovení jasných pravidel komunikace a podíl vyučujících na jejich rozvoji měly příznivý dopad na osobnostní a sociální rozvoj žáků.

Zájmové vzdělávání organizované školou ve školní družině rozvíjí osobnost žáků, vede je k aktivnímu využívání volného času dle individuálního zájmu, upevňuje dovednosti a návyky. Činnosti ve školní družině i možnost využívat její materiálně-technické zázemí dotvářejí vědomosti a poznatky získávané žáky ve škole.

Děti v mateřské škole mají vytvořeny optimální podmínky pro rozvíjení osobnosti. Především uspokojování základních potřeb, vytváření pozitivního a podnětného prostředí podporuje jejich přirozený rozvoj podle jejich předpokladů. Získávají sociální dovednosti, jsou vedeny k samostatnosti a rozvoji zdravého sebevědomí. Učitelka uplatňuje pozitivní pedagogický styl vyplývající z jejich zkušeností a zohledňuje osobnost každého dítěte.

Ve vnitřních vztazích při spojeném řízení základní školy a mateřské školy bylo patrné napětí, které však nemělo dopad na pedagogickou práci mateřské školy.

Hodnotící stupnice:

vynikající	velmi dobrý	dobrá (průměrný)	vyhovující	nevyhovující
------------	-------------	------------------	------------	--------------

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Inspekční tým	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Helena Čeřovská	v.r.
Členka týmu	Mgr. Věra Hessová	v.r.
Členka týmu	Bc. Růžena Janatová	v.r.
Členka týmu	Andrea Trejtnarová	v.r.

V Liberci dne 27. dubna 2005

Razítko

Dle § 174 odst. 13 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školského zákona), může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím převzetí na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, Liberecký inspektorát – pracoviště, Masarykova 801/28, 460 01 Liberec 1. Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem ČŠI k jejich obsahu zasílá ČŠI zřizovateli a školské radě, inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná.

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 29. dubna 2005

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Mgr. Renata Pluhařová, ředitelka školy	v.r.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel: Obec Světlá pod Ještědem 15, 463 43 Český Dub	16. května 2005	h4-1157/05-5181

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
---	---	Připomínky nebyly podány.